

Mennesker, der i Grunden kunde have haft dansk Statsborgerret, naar de havde passet paa, mens som ikke har vundet den paa Grund af visse Forsømmelser, eller fordi de maaske den Gang ikke tænkte paa det. Det er Mennesker, som er født i de nye Landsdele og har været der i en 15 eller 20 Aar, i lang Tid i det mindste. Jeg spurgte den Gang, om det ikke var rimeligt i disse Tilfælde, naar de paagældende indgav Andragende, at følge den samme Praksis, som man ellers følger her, at Mennesker, der har været i Danmark i 15 Aar, saa omtrent kan vente som en Ret; som en Vaneret, at blive danske Statsborgere. Dette er ikke Tilfældet med disse Mennesker; selv om de har boet der i 15—20 Aar, har de dog ikke boet i den danske Stat, men i et Land, der nu er blevet dansk. Jeg fik den Gang et Svar, der var temmelig beroligende. Men jeg maa gøre opmærksom paa, at der alligevel er en hel Del Tilfælde, hvor der er Ulemper — jeg sagde det allerede den Gang. Der er en Del Mennesker, som er født her; men som, da Statshøjheden gik over til Danmark, rejste bort eller ogsaa er rejst bort noget senere; kort sagt de er nu ikke mere i Landet. De vil gerne tilbage til Landet og vil maaske ogsaa være danske Statsborgere, men de kan ikke fra et fremmed Land indgive Andragende, de maa først ind i Landet, derfor maa de have Opholdstilladelse, og denne Opholdstilladelse kan nægtes, og de har da slet ikke Mulighed for at indgive Andragende. Nu synes jeg, at det skulde være en Selvfølge, at Mennesker, der har levet her i et eller to Aartier eller mere, maatte have Lov til at opholde sig her. At man ligefrem kan nægte dem at være her, synes jeg strider, ikke mod skreven Ret, men mod en naturlig Retsfølelse. Men det gør man i mange Tilfælde. Jeg kan f. Eks. nævne en Mand, der hedder Viktor Stockfisch; han er født den 22. Oktober 1898 i Tønder og er blevet der, indtil Statshøjheden overdroges; hans Fader er født i Horsens og har været i de afstaaede Landsdele, lige indtil han flyttede, da Statshøjheden blev overdraget. De ønsker at komme herop, men de kan ikke faa Lov til det. De ønsker at blive danske Statsborgere, det kan de langt mindre, fordi de slet ikke kan indgive Andragende. Det samme gælder en Mand ved Navn Laurits Pedersen, der er født den 11. Februar 1872 i Riis; han har været her i 30 Aar, og han ønsker at komme herop, men kan ikke faa Lov til det. Der er en Mand, der hedder Thomas Matzen; hans Moder bor i Sønderborg, hans Slægt har

været her i 100 Aar, han selv er født her, er opdraget her, har gaaet i Skole her og lært her. Netop paa den Tid, da vi blev Danske, kom han her til København for at lære Bageriet og rejste saa tilbage, men har saa været fraværende en Tid. Han har altsaa ikke Ret til at forlange at være dansk Statsborger, han kan indgive Andragende, men inden han kan gøre det, skal han have Tilladelse til at komme over Grænsen. Hans Moder, hans Slægt hører hjemme her, han kan ikke komme her. Her synes jeg, at der i det mindste maatte foregaa et Samarbejde, saaledes at man ikke forhindrede de Folk, der vil indgive Andragende og har god Grund til at kunne indgive Andragende, i at komme her. Men det er i Grunden ikke noget, som jeg kan sige til Indenrigsministeren selv, for de kan ikke komme til ham, inden det andet er ordnet. Men der er andre Tilfælde, som den højtærede Indenrigsminister ubetinget godt kender, og som trænger til en Ordning, thi ellers er der en hel Del Mennesker, som bliver hjemløse. Vi har allerede en hel Del hjemløse, og den dansk-tyske Traktat siger udtrykkelig, at det er Meningen med denne Traktat at forhindre, at saadanne Tilfælde opstaar, og man har ogsaa indrettet en Voldgiftsdomstol, men kun for nogle bestemte Tilfælde, ikke for alle. Der er her et Punkt, hvor den tyske og den danske Anskuelse afviger fra hinanden. Saadant noget kan jo ske, men naar det sker, maa man se at faa det ordnet. Efter dansk Opfattelse er, saa vidt jeg har hørt, Børn, efter at de er fyldt 18 Aar, myndige ogsaa i den Henseende, at de har Bopæl der, hvor de bor, altsaa de unge Mennesker, der studerer eller gaar paa en Skole, men som underholdes af Forældrene og slet ikke staar paa egne Ben, har Bopæl der, hvor de studerer eller gaar i Skole. Den tyske Opfattelse er en anden; efter den har de deres Bopæl der, hvor Forældrene bor, saa længe de er afhængige af dem og vender tilbage i Ferierne. Som Følge af, at der er denne forskellige Anskuelse, sker det, at en Del unge Mennesker ikke anerkendes som danske Statsborgere, og gaar de til de tyske Myndigheder, saa anerkender disse dem ikke som tyske Statsborgere, og saa er de hverken danske eller tyske Statsborgere, saa er de hjemløse, som man kalder det, eller statsløse. Jeg ser ingen anden Vej end den diplomatiske. De to Regeringers Repræsentanter maa se at faa dette jævnet. Jeg kunde nævne en hel Del Tilfælde, hvor Personer blev hjemløse som Følge af denne Praksis eller denne forskellige